

Programrådet for lektorutdanningen

Innkalling til møte i Programrådet for lektorutdanningen

Møte 8 2021

Tidspunkt: 15. november 2021, kl. 08.30 – 09.30

Møtested: kommer

Forslag til dagsorden:

I Godkjenning av innkalling og dagsorden

II Godkjenning av protokoll fra møtet 4. oktober

Protokollen er sendt ut.

III Diverse tilbakemeldinger fra programrådsleder

1. Informasjon fra Styringsgruppemøte 3. november
2. Orientering fra allmøtet for lektorutdanningen 12. november

Vedtakssaker

Sak 48/21 Møteplan vår 2022
Notat fra Studieavdelingen

Drøftingssaker

Sak 49/21 Fagfellesamling og Forskningsdag 2021
Notat fra Studieavdelingen

Sak 50/21 NOKUTs evaluering av lektorutdanningene
Notat fra Studieavdelingen

Sak 51/21 Høring fra Kunnskapsdepartementet
Notat fra Studieavdelingen

Orienteringssaker

Sak 52/21 Løypemelding fra lektorsenter og redesignprosess
Muntlig orientering fra Endre Brunstad

Sak 53/21 Dekomp
Muntlig orientering fra Endre Brunstad

Sak 54/21 Eventuelt

Sak 48/21 Møteplan vår 2022

Notat fra Studieavdelingen

Vedtakssak

Notat

Til: Programrådet for lektorutdanningen

Møte: 15. november 2021

ephorte: 21/283

Forslag til møteplan for våren 2022:

Onsdag, 26. januar: kl. 12.15 – 14.00

Onsdag, 23. mars: kl. 12.15 – 14.00

Torsdag, 19. mai: kl. 12.15 – 14.00

Forslag til vedtak:

Programrådet vedtar forslaget til møteplan for våren 2022.

Sak 49/21 Fagfellesamling og Forskningsdag 2021

Notat fra Studieavdelingen

Drøftingssak

Notat

Til: Programrådet for lektorutdanningen

Møte: 15. november 2021

ephorte: 21/283

Ekstern fagfellesamling og Forskningsdagen for lektorutdanningen ved UiB holdes 9. og 11. november. Flere av programrådsmedlemmene deltar på en av de eller begge.

Programrådet bes oppsummerere/evaluere arrangementene med tanke på neste års arrangement.

Sak 50/21 NOKUTs evaluering av lektorutdanningene

Notat fra Studieavdelingen

Vedtakssak

Notat

Til: Programrådet for lektorutdanningen

Møte: 15. november 2021

ephorte: 21/283

Som en del av NOKUTs evaluering, men uavhengig av selvevalueringene og institusjonsbesøk, gjennomføres det også en studentevaluering. Evalueringen gjennomføres ved fem spørreundersøkelser med følgende målgruppe:

- frafalte lektorstudenter
- aktive lektorstudenter
- nyutdannede lektorer
- rektorer, avdelingsledere og andre ledere i ungdomsskoler og videregående skoler
- undervisere på universiteter/høyskoler

I løpet av september har NOKUT delt funn fra 4 av spørreundersøkelsene gjennom deskriptive rapporter og tematiske analyserapporter. Under følger rapportenes tittel, utdrag fra sammendragene i tillegg til noen ekstra utdrag hvor UiB utpeker seg:

Spørreundersøkelse blant frafalte lektorstudenter. Hvorfor sluttet de, og hvor ble det av dem?

- De fleste slutter tidlig i studieløpet.
- De fleste fortsetter på disiplinlfag.
- Mange kan fortsatt tenke seg å jobbe som lærer.
- De fleste var motiverte for lektoryrket og for å fullføre lektorstudiet, men sluttet likevel.
- Sluttårsaker både utenfor og ved lektorutdanningen.
- Institusjonelle forskjeller:
 - Grunner til å starte på en lektorutdanning: «Min interesse for pedagogikk og fagdidaktikk»: Fra 21 prosent som var enige i påstanden på UiB og 29 prosent på NTNU, til rundt 45 prosent på UiO og UiT.
 - Grunner til å starte på en lektorutdanning: «Jeg hadde inntrykk av at studieprogrammet hadde god faglig kvalitet»: Fra 24 prosent som var enige i påstanden på UiS, til 57 prosent på UiB.
 - Opplevelser i første studieår: «Arbeidsformene i studiefagene var krevende»: Fra 7 prosent som var enige i påstanden på UiS, til rundt 30 prosent på NTNU og UiB.
 - Sluttårsak:
 - «Den praktiske organiseringen av studiet var for dårlig»: Fra rundt 20 prosent som var enige i påstanden på UiA, til rundt 60 prosent på UiT og UiS.
 - «Organiseringen av praksis var for dårlig»: Rundt 25 prosent på UiA, rundt 50 prosent på UiB og UiS.
 - «Det var for lite praksis tidlig i studiet»: Fra 4 prosent som var enige i påstanden på UiA, til rundt 40 prosent på NTNU og UiS.
 - «Det var for få fag innen pedagogikk og fagdidaktikk tidlig i studiet»: Fra 16 prosent som var enige i påstanden på UiB, til over 40 prosent på UiT, UiO og UiS.

Spørreundersøkelse blant lektorstudenter. Hvordan opplever de utdanningen sin?

- Høyt motiverte studenter med faglig interesse og fokus på jobbmuligheter.
- Høyt motiverte for lektorutdanning og læreryrke, men motivasjonen synker over tid.
- Opplevelser i det første studieåret kan være avgjørende for valget om å fortsette eller slutte på utdanningen.
- Størst tilhørighet til lektorstudentene vs til disiplinlfagstudentene.

- De fleste er fornøyde med undervisningen.
- Få opplever kollisjoner i timeplanen.
 - Ved UiB svarte imidlertid 34 prosent at de opplevde kollisjoner i timeplanen i stor eller svært stor grad.
- Varierte erfaringer med om studiefagene er tilpasset lektorstudenter.
 - «Er underviserne i studiefag bevisste på at det er lektorstudenter på faget»: Fra 23 prosent på NMBU og 33 prosent på UiB, til 81 prosent på MF og 67 prosent på USN.
 - «Er studiefagene tilpasset lektorstudentene, med tanke på faglig innhold»: Fra 9 prosent på NMBU og 13 prosent på UiB og 14 prosent på UiO, til 62 prosent på MF og 52 prosent på USN.
 - «Er studiefagene tilpasset lektorstudentene, med tanke på organisering»: Fra 14 prosent på UiB, til 66 prosent på MF og 57 prosent på USN.
- Pedagogikk:
 - «Bruker underviserne undervisningsmetoder du selv kan bruke som lærer»: Fra rundt 20 prosent på NTNU, UiB og UiS, til 71 prosent på MF.
 - «Har underviserne kjennskap til hva som foregår på mine øvrige fag/emner (arbeidskrav, faglig innhold etc.)»: Fra 5 til 7 prosent på NTNU, UiB og UiS, til 66 prosent på MF. Her skiller MF seg sterkt fra de andre institusjonene
- Praksis oppleves som lærerik.
- Arbeidsmengden er stor i praksisperioden.
- Godt fornøyde med praksisen.
- Mest fornøyde med eget læringsutbytte i studiefagene.
- I tillegg scorer UiB bra når det gjelder «Fysiske møteplasser og faglig-sosiale aktiviteter»

Spørreundersøkelse blant ferdigutdannede lektorer. Hvordan opplever de overgangen fra utdanning til yrke?

- Den viktigste årsaken for valg av utdanning er interessen for studiefagene, karrieremuligheter både innen skoleverket og andre steder, og ønske om å bli lektor.
- Undervisningsfag: 70 prosent av respondentene jobber som lektor for trinn 8–13. størst andel har engelsk, norsk og samfunnsfag som undervisningsfag. Nesten halvparten av underviser i fag de ikke har høyere utdanning i (minst 60 sp.).
- Lektorene på arbeidsmarkedet: Over 40 prosent av lektorene som jobber i skolen, opplevde det som vanskelig å få seg jobb, bl.a. pga. fagkombinasjonen.
- Om kompetansen fra utdanningen: Lektorene som jobber i skolen opplever i størst grad å ha tilstrekkelig kompetanse i selve undervisningsfagene, og i minst grad å ha tilstrekkelig kompetanse til å identifisere og iverksette tiltak overfor elever i vanskelige livssituasjoner og i skole/hjem samarbeid.
- Overgang fra utdanning til yrke: over halvparten opplevde overgangen som utfordrende, uavhengig av om de jobber på videregående skole eller ungdomsskole.
- De fleste opplever mestring i jobben og verdsettelse av kompetansen.
- De fleste ønsker å fortsette i jobben som lektor. For stor arbeidsbelastning er den hyppigste årsaken til at noen av lektorene ikke ønsker å fortsette å jobbe i skolen.
- 20 prosent av de ferdigutdannede lektorene jobber ikke i skolen.
 - En tredel studerer – hvorav mange studerer for å få flere undervisningsfag.

Spørreundersøkelse blant ledere i ungdoms- og videregående skoler. Hvordan oppleves kompetansen til nye lektorer?

- Rekruttering av nyutdannede lærere:
 - Lederne i skolen opplever størst mangel på kvalifiserte lærere til fremmedspråk (tysk og spansk), norsk og matematikk.

- Viktigste formelle kvalifikasjonen for å velge ut kandidater til intervju er fagsammensetning og tidligere arbeidserfaringer som lærer.
- Mest tilfredse med nyansattes kompetanse i undervisningsfagene og mindre tilfreds med kompetansen til å sette i gang tiltak for elever i vanskelige livssituasjoner.
- Skolens behov:
 - Samsvar mellom skolens behov og nyansattes kompetanse i å skape gode relasjoner med elever fra starten og i undervisningsfagene.
 - Mindre godt samsvar når det gjelder kompetanse i klasseledelse.
- De fleste skolene tilbyr veilednings-/mentor-/fadderordninger
- Samarbeidet mellom skole og UH bidrar til god organisering av praksisopplæring.
- Forankring i ledelsen er viktig for et godt samarbeid.
- Ønsker for å forbedre lærerutdanningene:
 - Mer praksisnær fagkunnskap for å være bedre forberedt på yrkeslivet.
 - Økt kunnskapsutveksling og samarbeid mellom skole og UH.

Det er hensiktsmessig for programrådet å drøfte funnene fra rapportene for å få et bilde av lektorutdanningen ved UiB fra ulike ståsted, få økt kunnskap om både positive og negative elementer i utdanningen, i tillegg til å få et innblikk i lektorutdanningene ved de andre institusjonene.

Sak 51/21 Høring fra Kunnskapsdepartementet

Notat fra Studieavdelingen

Drøftingssak

Notat

Til: Programrådet for lektorutdanningen

Møte: 15. november 2021

ephorte: 21/283

Kunnskapsdepartementet har sendt ut forslag til ny opplæringslov og endringer i friskoleloven på høring. [Høringsnotatet kan leses her på regjeringen.no](#). Høringsbrev og høringsnotat er i tillegg sendt på e-post til medlemmene.

Departementet ber om høringsinstansenes syn på forslaget. Fristen for å gi høringsuttalelse er 20. desember 2021.

Programrådet bes drøfte om UiB skal svare på høringsforslaget og ev. hvordan dette skal organiseres.